

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

заробітною платою в світі цей показник становить в середньому 58%». В Україні у 2008 році розмір мінімальної заробітної плати становив 532 гривні на місяць, що складало 30 % від ВВП. «Мінімальний розмір оплати праці в Китаї становить 21% від його середнього розміру оплати праці, тоді як у світі він в середньому становить 50%». В Україні 2008 року мінімальний розмір оплати праці становив 29% від середнього розміру оплати праці. У Китаї «... зарплата державних службовців в шість разів вище, ніж мінімальний розмір оплати праці, в світі він в середньому тільки в два рази вище». В Україні 2008 року зарплата державних службовців в п'ятдесят шість разів вище, ніж мінімальний розмір оплати праці. Відчуваєте різницю: у світі — у два рази вище, у Китаї — у шість разів вище, в Україні — в п'ятдесят шість разів вище. За розрахунками Лю Чжи у Китаї «... вище керівництво держпідприємств заробляє в 98 разів більше мінімального розміру заробітної плати, тоді як у світі — в середньому лише в 5 разів». В Україні 2008 року такий показник коливається від 70 до 120 разів більше.

Стосовно інформації, що надається у вислові «у (в) світі». Лю, за наданою ним інформацією, вивчив структуру заробітної плати 183 країн і областей по всьому світу. Його показники отримані зі Світового Банку, Міжнародного валютного фонду, банків Азії і Африки, профспілок, Європейського Союзу, Організації Економічного Співробітництва та Розвитку, бюро статистики і розвитку праці по всьому світу.

Середній розмір оплати праці в 183 країнах і областях, включених в дослідження Лю Чжи, становив 41535 юанів щорічно (6108 доларів США щорічно). Найнижчий річний дохід в Китаї становив 6120 юанів (900 доларів США), це менш ніж 15% в середньому в світі. Китай у 2008 році займав 158 місце з 183 країн, досліджених Лю. В Україні, як вже було зазначено вище, станом на квітень 2016 року ця сума дорівнює 533 долари США, це менше ніж 9% в середньому в світі.

Лю вважає, що якщо проблеми несправедливого розподілу багатства не будуть вирішені, суспільство стане все більш і більш нестабільним. Лю Чжи Чжун сказав це про китайське суспільство для ситуації 2008—2010 р.р. Такий висновок є цілком доречним і для соціально-економічного стану в Україні початку 2016 року, звісно, це на нашу думку. А як Ви вважаєте?

1.Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.epochtimes.ru/content/view/44756/4/>

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ: ПОЄДНАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ, ДУХОВНИХ І СОЦІО-КУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ У ЙОГО ФОРМУВАННІ

доцент **Захаркіна Л.С.**, студентка гр. Ф-21/1 **Карабець К.М.**
Сумський державний університет (Україна)

Реалії сьогодення нашої держави зобов'язують кожного свідомого українця задуматися не тільки про якнайшвидше подолання кризового

політичного і економічного стану, – нині особливо гостро постає питання трансформації економічного мислення і соціо-культурного сприйняття нації.

Високорозвинені країни протягом століть керуються правилом, що найефективніші вкладення коштів – це інвестиції в «людський капітал». Настав час впровадити даний постулат і в вітчизняну економіку.

Мета дослідження полягає в огляді проблем соціально-економічного та духовного вдосконалення сучасної людини як потенційного інтелектуального важеля в подоланні існуючих багатофакторних кризових явищ в Україні.

Результати. Як правило, у період економічної нестабільності, усі рушійні сили держави спрямовані на поліпшення існуючих та створення нових економіко-математичних, політичних програм, моделей і реформ, не зважаючи на те, що справжня причина проблем криється дещо глибше.

Мова йде про психологічний стан людини, її загальнолюдські цінності, рівень культурного й інтелектуального розвитку.

Людина, її цілі і прагнення, потреби і бажання, розвиток та благополуччя є незмінними першопричинами виникнення, становлення й існування будь-якої науки, у тому числі й економіки. Тому ще з давніх часів безліч суспільних наук (філософія, психологія, соціологія, історія, економічна теорія та ін.) займаються вивченням людини як основної рушійної сили прогресу і життя на планеті.

За час існування економічної науки вченими різних шкіл і епох було висунуто та досліджено кілька різновидів моделей людини, а також її місця в економічному світі.

Родоначалником змістовного дослідження проблеми людини прийнято вважати А. Сміта. У праці «Дослідження про природу та причини багатства народів» він описує основні риси людини, які стосуються господарської діяльності: егоїзм, самолюбство, прагнення досягти максимального результату за мінімальних витрат тощо. Д. Рікардо, Дж. С. Міль також осмислювали поведінку людини як таку, що характеризує «економічну людину».

Проте, чим глибше вчені поглиблювали свої праці в бік раціональності, економічності та особистої вигоди, тим далі відходили від моралі і духовного світу людини.

З іншого боку виступали представники шкіл-опонентів з критикою «економічної людини». К. Маркс, А. Маршал свідчили, що людина має і вищі цінності, ніж власні інтереси, а також здатна діяти на суспільне благо, знайома з мораллю і є людиною «із плоті і крові» [1].

Опустивши сукупність діалектичних поглядів шкіл XIX-XX ст. (таких як монетаризм, кейсіанство, неокласицизм), а також їх сучасних напрямів (неоінституціанство, посткейсіанство), зупинимось на тих ідеях, які є особливо актуальними для України, і вже добре проаналізовані вченими за кордоном.

На наш погляд, трансформацію економічного мислення доцільно здійснювати в таких напрямках:

- ✓ виховання правильного економічного мислення від народження: (діти

можуть виступати в цьому питанні за своєрідний «найчистіший потенціал», без явно виражених соціальних та економічних надбудов сучасного дорослого суспільства);

✓ впровадження у школах предметів, які б уміщували змістовну інформацію з основ раціонального складання власного бюджету, мотивації, успіху, духовності, а також ведення бізнесу і прагнення до високого рівня життя, освіченості, національної свідомості, саморозвитку, самореалізації тощо;

✓ утвердження думки, що людина - найбільша цінність, вища за будь-які життєві блага і багатства;

✓ забезпечення оптимального поєднання у веденні господарства: економічної раціональності і високоморальної самосвідомості.

Дане дослідження неекономічне у чистому вигляді, а переплітається з віддаленими суспільними науками. Не зважаючи на це, якщо взяти за приклад будь-кого із відомих у всьому світі успішних людей (наприклад: Р. Бренсон, Б. Гейтс, Б. Трейсі та ін.), простежуємо: вони починали свій шлях з переосмислення світосприйняття, самоконтролю, гармонії та самовиховання і, як правило, є високоінтелектуальними, моральними, чесними (вести транснаціональний бізнес протягом десятиліть шахрайським шляхом майже неможливо), справжні лідери, патріоти і цілісно сформовані особистості.

Висновки. Отже, трансформація сучасного українського суспільства у високоефективну процвітаючу національну економіку можлива лише за кардинального переосмислення цінностей, сформованості якісного економічного мислення, виховання та вдосконалення інтелектуального потенціалу країни, а також створення відповідних гідних, європейських умов існування і життєдіяльності в тісному взаємозв'язку з психологічними, духовними аспектами і правильним розумінням, якою повинна бути високорозвинена Людина XXI століття.

1. Онуфрик М. С. Людина та економіка: історичний і методологічний аспекти взаємозв'язку [Текст] / М. С. Онуфрик // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. (Серія : економічні науки). – Випуск 16. – Черкаси : ЧДТУ, 2006. - С. 83-87.

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

ст. викл. **Лисиця В. І**, студентка гр. Ф – 31 **Черкас І.Ю.**
Сумський державний університет (Україна)

Однією з найбільш гострих проблем бухгалтерського обліку в Україні є організація оплати праці. Незважаючи на те, що заробітна плата є одним з основних регуляторів ринку праці, оцінці та аналізу зайнятості населення в Україні їй не приділяється належна увага.